

Nieuwe boeken

Henk van der Jeugd

Lumeij, J.T. , Jonkers, D.A. & Karelse, J.J.H.G.D. 2008. Beter één vogel in de hand... - Vogelvangst, valkerij en eieren zoeken in ambacht, cultuurhistorie, natuurbescherming en wetenschap. KNNV Uitgeverij, Zeist, 224 pagina's, harde omslag, gebonden, full-colour. €34,95

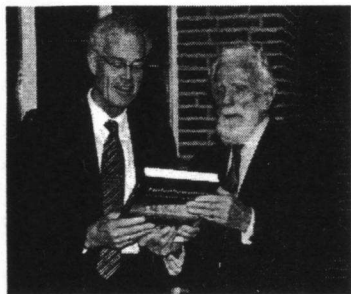

Beter één vogel in de hand... geeft een uniek overzicht van vogelvangst door de eeuwen heen. Voor het eerst zijn alle ambachtelijke Nederlandse vogelvangstmethoden in één boek beschreven. De vogelvangers vertellen zelf hun verhaal: over het historische perspectief, de vangsttechnieken, het werken in de natuur, de opwindende van een goede vangst, het belang van de onderzoeksgegevens. Maar wat vooral opvalt, is hun liefde voor het oude ambacht.

Beter één vogel in de hand... is daarmee een veelzijdig boek, rijk aan inzichten, wetenswaardig-

heden en anekdotes. Natuurmensen, vogelaars en liefhebbers van cultuurhistorie kunnen er hun hart aan ophalen.

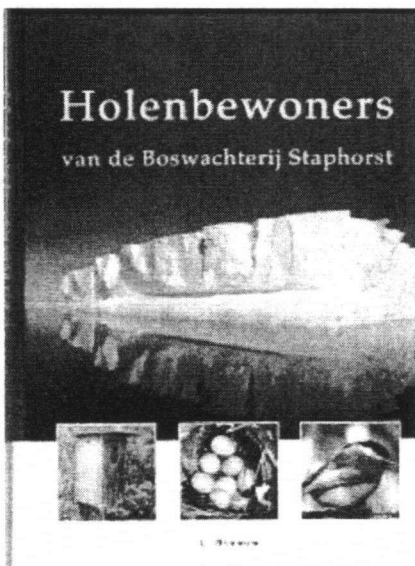
Blaauw, L. 2008. Holenbewoners van de Boswachterij Staphorst. G2 Grafische Producties, Den Ham. 368 pagina's, harde omslag, gebonden, full-colour. €36,90 (inclusief verzendkosten), te bestellen op www.holenbewoners.nl.

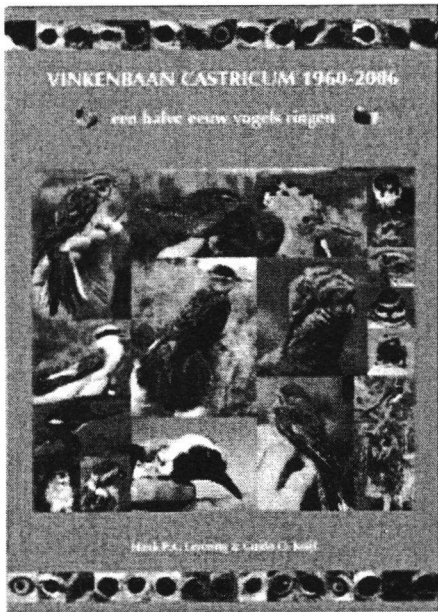
'Holenbewoners van de Boswachterij Staphorst' is het levenswerk van de nu 88-jarige Bert Blaauw. Ruim veertig jaar lang struinde Blaauw de Staphorster bossen af om de ontwikkeling van de lokale vogelpopulatie te volgen. In zijn boek behandelt Blaauw de twintig soorten holenbroedende vogels waaraan hij lange tijd onderzoek deed in evenzoveel

hoofdstukken. Feiten, tabellen, kaarten en grafieken worden aangevuld met zelfgeschoten foto's en anekdotes. In zijn bevindingen legt Bert Blaauw ook een relatie tussen het warmer worden van de aarde, het smelten van de ijskappen en het veranderen van de vogelstand.

Als postcommandant van de Rijkspolitie in IJhorst maakte Blaauw jacht op stropers en controleerde hij jagers, en de verschillende avonturen die Blaauw in de bossen beleefde hebben een plekje gekregen in het boek. Zo verhaalt hij over de roemruchte zoektocht naar wild zwijn Arthur, die zelfs de beste jagers te slim af was, over een stroper die zijn praktijken hardnekkig ontkende terwijl zijn hond met een fazant in zijn bek aan kwam lopen, maar ook over de bijnaam die hij verwierf: "De Sheriff van IJhorst".

Levering, H.P.A. & Keijl, G.O. 2008. *Vinkenbaan Castricum 1960-2006 - een halve eeuw vogels ringen*. VRS Castricum, Castricum. €23.80 (inclusief verzendkosten), te bestellen door dit bedrag over te maken naar girorekening 4380680 t.n.v. Vinkenbaan Castricum, o.v.v. 'boek vinkenbaan'.

Na vijf jaar uitwerken en schrijven is in november 2008 een boek verschenen over de Vinkenbaan Castricum, te Castricum, Noord-Holland. Het boek vat de gegevens samen van de circa 350 000 vogels die in 1960-2006 op deze vinkenbaan zijn gevangen en van een ring voorzien. De vele gegevens worden duidelijk en zakelijk per soort gepresenteerd in de vorm van tabellen, grafieken en kaartjes. De jaarlijkse vangsttotalen geven een goed beeld van de veranderingen in doortrek en vanginspanning in de loop der jaren. Ook de fenologie komt aan bod: wanneer worden de eerste en

de laatste vogels gevangen, wanneer valt de piek, zijn er meer doortrekpieken? Ronduit uniek is de grote hoeveelheid biometrische gegevens die worden gegeven. Verschillen tussen leeftijdsgroepen, geslachten en seizoenen in biometrie (maar ook fenologie) komen duidelijk naar voren. De lokaties van terugmeldingen worden met kaartjes weergegeven. In een apart hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de opgetreden veranderingen in de mediane vangdatum in relatie tot de opwarming van het klimaat. Dit boek is in de eerste plaats een naslagwerk, dat vooral zo'n grote waarde heeft door de enorme hoeveelheid aan gegevens. Alle uitspraken over veranderingen, trends

en verschillen zijn bovendien statistisch onderbouwd. Omdat er op Castricum zo veel vogels zijn gevangen, over een lange periode, is het boek van grote nationale waarde, en kunnen de vele gegevens als representatief worden beschouwd voor een veel groter gebied. De korte introducerende hoofdstukjes zijn van een heel ander kaliber; luchtige, bij vlagen hilarische verhalen over de meest fantastische vangdagen, barre weersomstandigheden, en het kinderlijk enthousiasme waarmee nieuwe vangmethoden werden uitgedacht en (vaak met succes!) in praktijk gebracht. Vooral die laatste categorie illustreert de voortrekkersrol die Castricum al een tijd lang vervult binnen de Nederlandse vogelringrij.

Henk van der Jeugd

